

HE 183/2001 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arpajaisverolakia muutettavaksi siten, että yksinoikeudella pidettävien peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden käytettävänä pitämisestä suoritettavan arpajaisveron verokanta korotettaisiin nykyisestä viidestä prosentista kymmeneen pro-

senttiin tuotosta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2002 alusta. Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Arpajaisverolain (552/1992) mukaan arpajaisveroa suoritetaan valtiolle Suomessa toimeenpannuista arpajaisista.

Rahapeli-toimintaa harjoittavat Suomessa yksinoikeudella Oy Veikkaus Ab, Raha-automaattiyhdistys ry (RAY) ja Fintoto Oy, jolle on vuoden 2001 alusta siirtynyt Suomen Hippos ry:n (Hippos) totopelitoiminta, sekä Ahvenanmaan maakunnassa maakuntahallituksen myöntämän yksinoikeuden nojalla Ålands Penningautomatförening rf. (PAF).

Vuonna 2000 arpajaisveroa kertyi valtiolle 79,4 miljoonaa euroa, mistä mainittujen rahapeliyhteisöjen osuus oli 98 prosenttia. Vuonna 2000 rahapeliyhteisöjen pelivaihto eli rahapanokset vähennettynä jaetuilla voitoilla, arpajaisveron määrä sekä voittona valtiolle tai Ahvenanmaan maakunnalle suoritettu määrä olivat seuraavat (määrät miljoonia euroja):

	Peli-vaihto	Arpajais-vero	Voittovarot valtiolle ja maakuntahallitukselle
Veikkaus	578,2	54,2	378,6
RAY	557,5	17,0	384,0
Hippos	30,9	6,0	5,5
PAF	26,2	0,8	5,1

Vuoden 2000 loppuun arpajaisvero oli yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista 5 prosenttia tuotosta, kuitenkin siten, että muualla kuin pelikasinossa pidettävien peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden - eli raha-automaattien ja kasinopelien — verokanta oli 3 prosenttia tuotosta. Vuoden 2001 alusta myös pelikasinossa pidettäviin automaatteihin ja peleihin sovellettava verokanta korotettiin 5 prosenttiin tuotosta arpajaisverolain 4 ja 5 §:n muutoksella. Veron laskentaperusteena oleva tuotto on lain 2 §:ssä määritelty siten, että peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden tuottona pidetään pelipanosten ja pelaajille jaettujen voittojen erotusta, kun taas muiden rahapelien tuottona pidetään pelipanosten määrää, josta ei ole vähennetty jaettuja voittoja.

Vuoden 2001 alusta voimaan tulleella verokannan korotuksella 3 prosentista 5 prosenttiin yhdenmukaistettiin verokannat voimassa olevaa arpajaislakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 15/1992 vp) esitetyn tavoitteen mukaisesti. Verokannan korotuksen ei arvioitu välittömästi vaikuttavan Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttöön, koska kasvava osa tuotosta on jätetty jakamatta. Tämä kehitys on johtunut raha-automaattitoiminnan tuoton voimakkaasta kasvusta.

Raha-automaattitoiminnan voittovaroja on vuodesta 1993 lähtien käytetty eräisiin aiemmin budjettivaroista rahoitettuihin menoihin,

pääasiassa rintamaveteraanien kuntoutukseen ja sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin. Valtion vuoden 2002 talousarvioesityksen mukaan Raha-automaattiyhdistyksen tuottoa on tarkoitus käyttää vuonna 2002 yhteensä 357,3 miljoonaa euroa. Siitä jaettaisiin avustuksina yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille 259,5 miljoonaa euroa. Lisäksi osoitettaisiin 59,7 miljoonaa euroa sotainvalidien sairaskotien käyttökustannuksiin, 35,6 miljoonaa euroa rintamaveteraanien kuntoutukseen ja 2,45 miljoonaa euroa eräiden sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutukseen. Vuoden 2001 tuotosta arvioidaan korotetusta arpajaisverosta huolimatta jäävän myöhemmin käytettäväksi 62 miljoonaa euroa eli 25 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän.

Raha-automaattiyhdistyksen tuoton arvioidaan kehittyvän suotuisesti, mikä turvaa Raha-automaattiyhdistykseltä järjestöille tulevan rahoituksen ja mahdollistaa sen kasvavan edelleen. Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että yksinoikeudella pidettävien peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden käytettävänä pitämisestä suoritettavan arpajaisveron verokanta korotetaan nykyisestä 5 prosentista 10 prosenttiin tuotosta.

Ehdotus lähentää samalla eri rahapeliyhdistöjen verorasitusta. Oy Veikkaus Ab:n ja Fintoto Oy:n nimellinen arpajaisverokanta on tosin 5 prosenttia, mutta veron laskentaperusteena on raha-automaattitoiminnasta poiketen rahapanosten yhteismäärä. Yhtiöiden vuonna 2000 maksaman arpajaisveron osuus rahapanosten ja pelaajille palautettujen voittojen erotuksesta – josta peliautomaateista, peleistä ja pelilaitteista suoritettava arpajaisvero lasketaan — oli Oy Veikkaus Ab:llä noin 9,4 prosenttia ja Fintoto Oy:llä 19,3 prosenttia.

Ehdotettu muutos koskisi Raha-automaattiyhdistyksen pelitoiminnan lisäksi Ålands Penningautomatföreningin raha-automaatteja ja kasinopelejä.

2. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen arvioidaan lisäävän arpajaisveron kertymää 28 miljoonalla eurolla vuonna

2002. Siitä Raha-automaattiyhdistyksen osuus olisi vajaat 26,8 miljoonaa euroa ja Ålands Penningautomatföreningin osuus runsaat 1,2 miljoonaa euroa. Muutos vähentäisi vastaavilla määrillä yhdistysten ylijäämää.

Ahvenanmaalta kertynyt arpajaisvero on vuosittain palautettu Ahvenanmaan maakunnalle valtion talousarvioon otetusta määrärahasta. Kuluvana vuonna palautetaan vuodelta 2000 kertynyttä arpajaisveroa 0,67 miljoonaa euroa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot Raha-automaattiyhdistys ry:ltä ja Ålands Penningautomatförening rf:ltä. Ahvenanmaan maakuntahallitus on lisäksi antanut asiassa lausunnon.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2002 talousarvioesitykseen.

Eduskunta on kesäkuun 19 päivänä 2001 hyväksynyt hallituksen esitykseen Eduskunnalle arpajaislaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 197/1999 vp) sisältyvän lakiehdotuksen arpajaisverolain muuttamisesta, jolla muutettiin muun ohessa nyt muutettavaksi ehdotettavaa arpajaisverolain 4 §:ää. Laki on kuitenkin vahvistamatta jääneenä palautunut uudelleen Eduskunnan käsiteltäväksi. Tässä esityksessä ehdotettu verokannan korotus on tarkoitettu tulevan sovellettavaksi vuoden 2002 alusta lukien myös siinä tapauksessa, että Eduskunta uudelleen hyväksyy lain arpajaisverolain muuttamisesta.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotukset***Laki****arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/1992) 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 911/2000, seuraavasti:

4 §
Veron peruste ja verokanta

tettujen peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden käytettävänä pitämisestä arpajaisvero on kuitenkin 10 prosenttia tuotosta.

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 5 prosenttia tuotosta. Edellä 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden käytettävänä pitämisestä arpajaisvero on kuitenkin 10 prosenttia tuotosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Laki**arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/1992) 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 911/2000, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Veron peruste ja verokanta

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 5 prosenttia tuotosta.

Ehdotus

4 §

Veron peruste ja verokanta

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 5 prosenttia tuotosta. *Edellä 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen peliautomaattien, pelien ja pelilaitteiden käytettävänä pitämisestä arpajaisvero on kuitenkin 10 prosenttia tuotosta.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.
